gemeente **Roermond**

VOORSTEL AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: **Verklaring van geen bedenkingen dijkverbetering Willem-Alexanderhaven**
Zaaknummer: **104535-2021**
Datum: **14 maart 2023**

Inleiding en samenvatting
Op 14 oktober 2021 heeft uw raad een ontwerp-verklaring van geen bedenkingen (hierna: VVGB) afgegeven voor de aanvraag omgevingsvergunning 'Dijkverbetering Roermond Willem-Alexanderhaven'. De ontwerp-vvgb heeft samen met de ontwerp-omgevingsvergunning voor het project ter inzage gelegen van 26 november 2021 tot en met 6 januari 2022.

Tegen het voorgenomen planologisch afwijkingsbesluit zijn 3 zienswijzen ingediend. De zienswijzen benadrukken met name het belang om voor het gehele bedrijventerrein een integrale waterkering te realiseren. De nu aangevraagde variant van de dijkverbetering, beschermt namelijk niet het volledige bedrijventerrein. Deze variant heeft dan ook niet de voorkeur van de betrokken bedrijven, de gemeente, het Waterschap Limburg en de provincie Limburg. Er is de afgelopen periode door de betrokken partijen hard gewerkt aan een integraal plan, dat het hele bedrijventerrein beschermt. Dat integrale plan is echter nog niet zover uitgewerkt, dat hiervoor de noodzakelijke procedures kunnen worden opgestart.

Om deze reden is de nu voorgelegde variant nog steeds in beeld. Voor deze variant zijn middelen vanuit de Waterwet (het hoogwaterbeschermingsprogramma) beschikbaar. Het waterschap en de provincie wensen deze middelen veilig te stellen. Daarom hebben deze partijen aangegeven graag de besluitvorming over de huidige variant af te ronden. De voorwaarden waaronder de huidige variant kan worden vervangen door een beter, integraal plan zijn vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst tussen Port of Roermond (de bedrijven), Waterschap Limburg, Provincie Limburg en de gemeente Roermond die op 22 december 2022 is ondertekend.

De ingediende zienswijzen bevatten geen juridische argumenten waarom de definitieve vvgb en omgevingsvergunning niet verleend zouden kunnen worden. In de nota van antwoorden (bijlage 2) is op de zienswijzen gereageerd.

Voorgesteld besluit
Gelet op het voorgaande stellen wij u voor:
1. een standpunt in te nemen ten aanzien van de ingediende zienswijzen over de ontwerp-omgevingsvergunning 'Dijkverbetering Roermond Willem-Alexanderhaven', conform de nota van antwoorden;
2. een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor de omgevingsvergunning voor dit project.

Argumenten

1. De aangevraagde dijkverbetering komt voort uit een wettelijke verplichting voor het waterschap
Zoals (onder andere) de hoogwaterstanden in juli 2021 hebben aangetoond, is hoogwaterbescherming een belangrijk onderwerp voor de gemeente Roermond. Het Waterschap Limburg (hierna ook: het waterschap) is verantwoordelijk voor de hoogwaterbescherming in onze

gemeente. Sinds 2018 wordt onder regie van het waterschap gewerkt aan een dijkverbetering voor het bedrijventerrein Willem Alexander. Naast de gemeente Roermond zijn daarbij ook de provincie Limburg, en de op het bedrijventerrein gevestigde bedrijven betrokken. Aanleiding hiervoor is de op 1 januari 2017 gewijzigde Waterwet. Op basis van de nieuwe normen voor hoogwaterbescherming in de Waterwet zijn meerdere dijken in het beheergebied van het waterschap afgekeurd op hoogte en sterkte. Het waterschap heeft een dijkverbeteringsprogramma opgestart om diverse dijktrajecten in de Noordelijke Maasvallei te verhogen en te versterken. De dijkverbetering van de Willem-Alexanderhaven is een van de projecten binnen het Hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei (hierna: het hoogwaterbeschermingsprogramma).

Voor de realisatie van het project is een omgevingsvergunning voor de activiteiten 'handelen in strijd met het bestemmingsplan', en 'kappen' benodigd. De aanvraag hiervoor is op 30 juli 2021 ingediend.

2. *Een VVGB van uw raad is voor deze aanvraag een verplicht onderdeel van de vergunningprocedure*

Ons college is het bevoegd gezag om op de aanvraag omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan te beslissen. In onderhavig geval is echter óók een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van de gemeenteraad vereist:

De juridische grondslag van de aangevraagde omgevingsvergunning wordt namelijk gevormd door artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3 Wabo (het zogenaamde Wabo-projectbesluit). In beginsel is bij een Wabo-projectbesluit altijd een VVGB van de gemeenteraad noodzakelijk. Op 13 juli 2017 heeft uw raad categorieën van gevallen vastgesteld (2017/053/2) waarbij geen VVGB vereist is. Volgens deze lijst is een VVGB niet vereist voor de realisatie van infrastructurele, openbare voorzieningen of (andere) nutsvoorzieningen, waarvoor middelen ter beschikking zijn gesteld in de begroting. Hoewel er in casu sprake is van een infrastructureel project, wordt dit niet gefinancierd door de gemeente Roermond, en zijn hiervoor geen middelen beschikbaar gesteld in de begroting: het project wordt gefinancierd door subsidie vanuit het Rijk en onder de verantwoordelijkheid van het waterschap. Er is daarom een VVGB vereist.

3. *Omdat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, is er geen juridische ruimte om de VVGB niet te verlenen*

Een VVGB zoals hier aan de orde is, kan volgens de wet slechts worden geweigerd in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Om aan te tonen dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, is er een ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag gevoegd. In de ruimtelijke onderbouwing zijn de gevolgen van de aanvraag voor de omgeving beschreven. In de aangevraagde situatie is er sprake van een goede ruimtelijke ordening. Dit is ook nader onderbouwd in de nota van antwoorden. Dit document is vanwege de gecoördineerde besluitvorming (zie ook hierna onder het kopje procedure) opgesteld door het waterschap. Vanuit de gemeente Roermond is inbreng geleverd voor de beantwoording van de zienswijzen die zijn ingediend tegen de ontwerp-omgevingsvergunning.

Omdat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, is er geen juridische ruimte om de VVGB niet te verlenen.

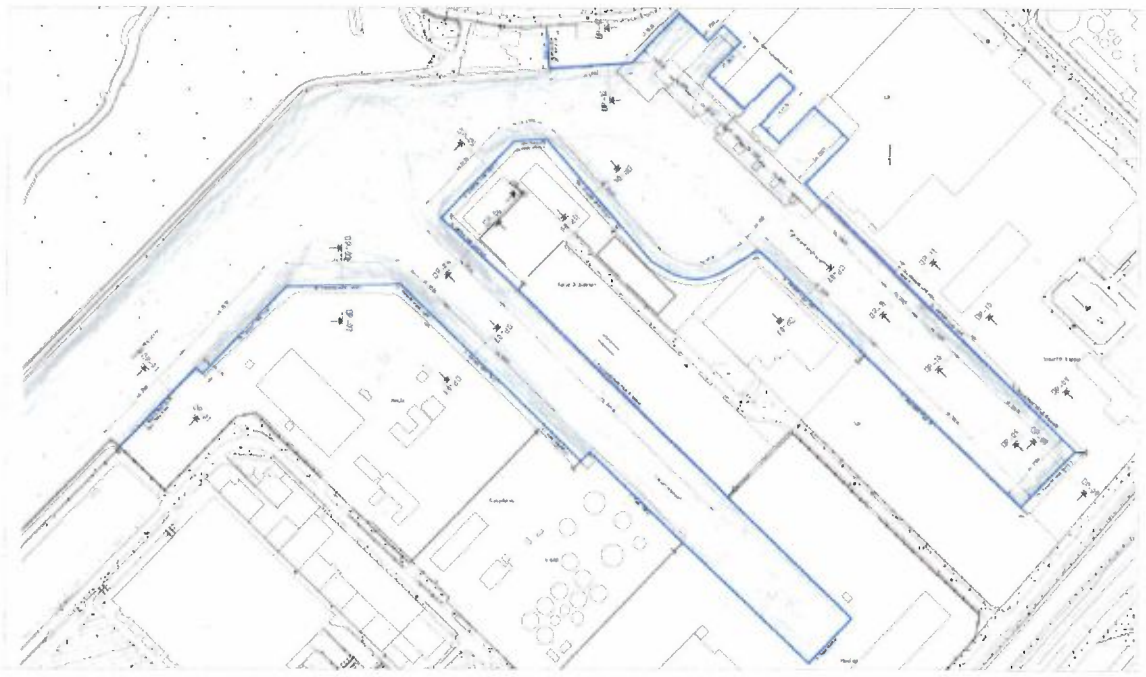
Kanttekening

De dijkverbetering wordt uitgevoerd door het waterschap. Het waterschap is eigenaar en beheerder van de kering en is verantwoordelijk voor het (veilig) functioneren van de kering. Het plan waar de VVGB voor wordt gevraagd is slechts een deel van het optimale, integrale plan waar de gemeente zich samen met de bedrijven, waterschap en provincie voor inzet.

Figuur 1: ligging van de nu aangevraagde waterkering (groene lijn)

Het bedrijventerrein Willem-Alexander is namelijk op grond van de Waterwet slechts gedeeltelijk beschermd. Voor een aantal bedrijven geldt dat deze momenteel buitendijks zijn gelegen. Buitendijks gebied kent op grond van de Waterwet geen beschermingsniveau. De overstromingskans is hier afhankelijk van het maaiveldniveau. De frequentie is berekend op (overwegend) eens per 30 tot 100 jaar (zichtjaar 2015), respectievelijk eens per 10 tot 30 jaar (zichtjaar 2075). Het huidige dijktraject is niet sluitend, en water kan het gebied 'via de achterdeuren' binnenstromen. De nu aangevraagde waterkering is er daarom op gericht om een nieuwe aansluiting te vinden op hogere grond, waarmee het dijktraject wordt gesloten. Het tracé van deze kering is in bovenstaande figuur 1 met een groene lijn weergegeven.

Figuur 2: integrale waterkering (blauwe lijn)

De terreinen van Besix, Kalle&Bakker, Smurfit-Kappa en SIF, maar ook een deel van de Mijnheerkensweg, liggen in de nu aangevraagde dijkverbetering buitendijks. De gemeente heeft met

het waterschap, de provincie en de Coöperatieve Vereniging Port of Roermond UA (samenwerking van de betrokken bedrijven, hierna: de POR) een samenwerkingsovereenkomst gesloten, om te komen tot een toekomstbestendige waterkering voor het gehele bedrijventerrein. De basis voor de samenwerkingsovereenkomst wordt gevormd door een integraal ontwerp voor een deels nieuwe waterkering rondom het bedrijventerrein. De bedoeling van het integrale plan is, dat het gehele bedrijventerrein door uitbreiding van het waterkeringstracé beschermd zal worden. Op bovenstaande figuur 2 is dit integrale tracé weergegeven:

Met dit traject wordt derhalve een parallel spoor bewandeld. Voor het integrale plan is eveneens een omgevingsvergunning benodigd. Op 13 januari 2023 is hieraan principemedewerking verleend.

Door het combineren van de opgave vanuit het hoogwaterbeschermingsprogramma met aanvullende maatregelen, ontstaat zicht op een integraal plan zonder de hoogwaterbeschermingsprogramma-opgave te vergroten. Het is de bedoeling de meerkosten voor dit integraal plan te dekken vanuit de POR, de inzet van vrijkomende middelen uit het hoogwaterbeschermingsprogramma, en Europese subsidiegelden vanuit de Connected European Facility-Transport.

Ondanks dit parellel spoor is door het waterschap en de provincie verzocht de besluitvorming omtrent de thans aangevraagde waterkering af te ronden. Dit is met name ingegeven door het feit dat volgens deze partijen formele besluitvorming over het integrale plan pas in de loop van 2024 kan plaatsvinden. Mocht het integrale plan (om redenen die nu nog niet zijn te overzien) niet haalbaar blijken, kan het waterschap vanuit zijn wettelijke taak ten aanzien van hoogwaterveiligheid terugvallen op het nu ingediende plan. Het is daarom volgens waterschap en provincie belangrijk dat de huidige procedures verder te doorlopen. Dit is in lijn met wat is afgesproken in de samenwerkings-overeenkomst.

Hoewel er dus er zicht is op een alternatieve en betere oplossing voor de waterkering, stellen wij daarom toch voor de definitieve VVGB af te geven. Met de nu aangevraagde omgevingsvergunning kunnen door het waterschap de middelen uit het hoogwaterbeschermingsprogramma worden aangevraagd (ca. €8.000.000,--). Dit verkort de doorlooptijd en versterkt ook de financiële haalbaarheid van het integraal plan. Een groot deel van het voorwerk is dan immers al gedaan. Indien de VVGB niet wordt afgegeven bestaat het risico dat de dijkverbetering een aanzienlijke vertraging zal oplopen, omdat er voor elk plan waar het dijktraject onderdeel van is een (nieuwe) omgevingsvergunning moet worden aangevraagd en afgegeven (inclusief de bijbehorende proceduretijd).

Procedure

Wanneer het waterschap een waterstaatswerk (zoals een waterkering) wil aanleggen of wijzigen, dan moet het waterschap op grond van de Waterwet daarvoor een projectplan vaststellen. Het projectplan vormt vanuit de Waterwet de juridische basis voor de dijkverbetering. Omdat het in voorliggend geval gaat om een primaire waterkering, wordt het projectplan voorbereid met toepassing van de procedure zoals opgenomen in paragraaf 5.2 van de Waterwet. Op basis van deze procedure wordt de besluitvorming en de ter inzagelegging van de benodigde (ontwerp)besluiten gecoördineerd door Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg (hierna: GS).

In onderhavig geval worden door GS de volgende besluiten gecoördineerd:

- de vaststelling van het projectplan van het waterschap;
- de wijziging van de legger van het waterschap;
- de omgevingsvergunning om af te wijken van het bestemmingsplan;

- de omgevingsvergunning voor de noodzakelijke bomenkap.

Ten aanzien van de beide omgevingsvergunningen geldt dat ons college het bevoegd gezag is om op de aanvragen te beslissen. Ons college zal, indien uw raad besluit de VVGB te verlenen, op een later moment hierover besluiten. Het waterschap heeft het projectplan reeds vastgesteld en de legger gewijzigd. Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg hebben het projectplan van het waterschap al goedgekeurd. Tegen de gecoördineerde besluiten staat beroep open bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Kapvergunning
Zoals aangegeven is er ook een kapvergunning (omgevingsvergunning voor de activiteit 'kappen houtopstanden') ten behoeve van de dijkverbetering aangevraagd. Langs de Mijnheerkensweg en Schipperswal moeten in totaal 57 bomen worden gekapt. Deze zullen na de werkzaamheden in het gebied weer worden gecompenseerd. Ons college is het bevoegd gezag om op deze aanvraag te beslissen. Hierover zal op een later moment een separaat voorstel aan ons college worden voorgelegd. Dit zal (indien uw raad de VVGB afgeeft) worden gecombineerd met de besluitvorming over de omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan.

Financiële gevolgen
Niet van toepassing.

Communicatie en participatie
Op de voorbereiding en publicatie van de (ontwerp) omgevingsvergunning is de wettelijke procedure als opgenomen in Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Uitvoering en evaluatie
Niet van toepassing.

Het college van burgemeester en wethouders,

de (wnd) secretaris, De (wnd) burgemeester,

S.C.J. Scheepers O. Hoes

Bijlagen:
Bijlage 1 - concept raadsbesluit
Bijlage 2 - nota van antwoorden
Bijlage 3 - concept omgevingsvergunning (inclusief ruimtelijke onderbouwing)